

myndir, og eitt av evnum hennara eru Føroyar.

Eftir hesa ferð í Vágum varð farið til Suðuroyar, har vit eisini vitjaðu vinmann min Albert Djurhuus í Akra-byrgi. Albert man vera tann føroyingur, sum í okkara tíð hevur dugað flest kvæðir og tað við lögum í so fornum líki, og sera væl dugir hann at greiða frá. Dansilotan í heiminum hjá Agathu og Alberti festi seg varandi í minnið hjá Holmboe. Kenni enn takksemi móti hesum fólki, sum so væl tóku ímóti heilum fylgi av fólki og tað við ongum skotbrá, og sum meira enn nakar góvu hesum gestum uttani-frá ímyndina av føroyskum gestablidni og mentanar-hugburði, tá ið hesi eru best. Men tað vóru eisini so mong onnur, sum bæði tá og á seinni vitjanum góvu okkum so nógv at takka fyri.

Sjálvur upplivdi eg saman við hesum menta- og listafólki mitt eina land undir nýggjum sjónarhornum og við vaknari sansum. Síðmillum sóu og upplivdu tey tó ikki alt við somu eygum og sama áhuga. Á ferð heimaftur úr Bø einaferð fekk Meta, tá ið vit koyrdu um brúnna, eygu á stóran tjaldursflokk niðri á Breiðsandi, tók í Vagn og vildi vísa honum; men hann risti hana av sær, tí omanfyrir leikaði áarfossurin. Henni var onki kærari enn fugla-lívið, men nakað av tí, sum hugtók hann mest, vóru uttl-andi áarløkir og fossadur.

Ein tilburður av øðrum slag, sum situr eftir í minninum, varð á ferð norður til Viðar-eiðis. Pabba, sum so mang-an ungur lerari í Svinoy hevði lagt leiðina norður eftir við báti, mátti yvir land við damunum báðum; men

Christian Matras

Ólavur Hátún, Karsten Høydal, Vagn Holmboe og Villy Gohl í sambandi við 80 ára haldið fyri Vagn Holmboe

vit báðir Vagn fóru fyri nesini við 10-mannafarinum »Sviningi«.

Hann mundi vera lágur landssynningur í ættini, men veðrið var hampligt. Sum vit nú koma siglandi norður móti Tjørnunesi, sæst rættligt grundbrot yvir undir Svinoyinni. Tað legði seg so aftur, men stutt eftir tekur eins ógvisligt brot seg upp aftur longri úti á fjórðinum, og tá ið triðja brotið froðandi reisti seg, var tað so tætt hjá okkum, at tann møguleikin kundi hugsast, at fjórða brotið fór at taka okkum til havsins botn. Minnst, at tað var frammalaga í minum huga, at her kom eg við einum av fremstu tónlistamonnum í Norðurlondum í bátnum, og so skuldi hann kanska sjólatast av minum ávum. Tað breyt aftur; men tá var

Janus Djurhuus

tað aftanfyrir. Vagn, sum ungur hevði baksast nógv í báti og var góður svimjari, segði aftaná, at hann eisini hevði varnast vandan og hevði havt eygu eftir, um upp var klúgvandi, skuldi hann til at svomið í land.

Vagn Holmboe kom soleiðis til at uppliva Føroyaland á fjølbroyttan hátt; men hann kom eisini væl í samband við føroyskt mentanarumhvørvi. Andbornar vóru lötunar; ólavsoðkvæði á fyrstu Føroyaferð teirra í heiminum hjá Lisu og Williami Heinesen, har eisini listamálarin Mykines var komin inn á gólvið, fjúrtan ár seinni, tá ið somu andsmenni møttust uppi hjá Marionnu og Christiani

1972, og seinasta av heftunum – »Eydna« við úrvaldum yrkingum hjá Ch. Matras – varð útgivið í 1977. Holmboe var, sum skilt, ein meistari í at laga tónleik eftir tekstligum innihaldi, og so sum nevndu skóld vóru ymisk í lyndi og orðalag, hava tey trý heftini hvørt sin dóm, um enn eyðkenda Holmboe-lagið er yvir øllum trimum. Janus skald var orðljómandi og heroiskur sum onginn annar, og hátt leikar tí eisini tónleikurin til Svár kendist stund og Gandkvæði Tróndar. Til ófrættakendu yrkingina Heyst hevur V. Holmboe skrivað kórsats, sum kanska ber av øllum, sum skrivað er fyrri kór í Norðurlondum. William skrivaði

á donskum, og so sum hansara skaldskapur spældi upp á so margfaldar, altjóða streingir, eru onkrir av Heinesen-satsunum eisini teir mest raffineraðu. Donsk kórólík hava tí eisini mest tikið hesar kórsangir til sín, og orð eru fallin um, at Chr. Matras heftið var eitt afturstig. Tá ið eg nevndi hetta við Vagn, smiltist hann bara, eins og hann gjørdi um tað, at hann eina tíð ikki var so »in« í danska tónleikaheiminum sum teir yngri framherjarnir. Hástóður var hann á ongan hátt; men hann dugði at meta um sitt eigna verk. Seinastu árin, har navnið V. Holmboe hevur verið á konsertskráum, og nýggjar innspælingar av hansara verkum hava verið gjørdar sum óngantið fyrr, hava eisini staðfest hann sum ein av tindunum í donskum tónleikalívi nakrantíð. Heftið til yrkingar hjá Chr. Matras lýsir við einfaldum tónamyndum og í stóran mun við okkara kvæðatóna so sterkt føroyska náttúru og hugaheim sum neyvan nakað, ið skrivað er í tónleiki.

Í 1979, tá ið Vagn fylti 70 ár, skipaðu vit í Havnarkörinum fyrri fyrstu av fleiri heiðurskonsertum fyrri honum. Hetta var eisini á fyrsta

Tommas Napoleon Djurhuus

